

مشکلات نسخه نویسی در تسهیلات صحتی شهر کابل

پوهنمئل دوکتور محمد برین بهین، پوهنیار دوکتور احمد خالد عالمی، پوهاند دوکتور احمد فرید دانش

چکیده

معرفی: نسخه عبارت از توصیه داکتر جهت اخذ و طریقه استعمال ادویه میباشد. بنابر موجودیت مشکلات در قسمت خوانا نبودن نسخه ها، نسخه های شفوی، توصیه بیش از حد ضرورت ادویه، عدم تحریر هدایت دوا و معلومات لازم برای مریض در ارتباط به گرفتن دوا، وغیره که عوامل متأثره بالای صحت و اقتصاد مردم است. این تحقیق جهت دریافت مشکلات نسخه نویسی در تسهیلات صحتی مختلفه شهر کابل راه اندازی گردید.

روش کار: این یک تحقیق مقطعی توصیفی است که بالای 800 نسخه که از دوکتوران شفاخانه های دولتی، شفاخانه های شخصی و دوکتوران که معاینه خانه شخصی دارند صورت گرفته است. بعد از جمع آوری نسخه ها تمام این نسخه ها توسط 3 تن از استاتید دیپارتمنت فارمکولوژی بررسی گردیده و نتایج بررسی آنها در یک جدول که از قبل ترتیب گردیده بود درج گردیده بعداً نتایج که از بررسی بدست آمده است در برنامه SPSS داخل و مورد تحلیل قرار گرفته است.

نتایج: مجموع نسخه های جمع آوری شده 800 نسخه بوده که حاوی 3104 اقلام دوائی می باشد که از آن جمله 2294 قلم دوائی که 73.9 فیصد می شود خوانا بوده و 810 قلم دوائی که 26.1 فیصد می شود خوانا نمی باشد. نام جنریک 972 قلم دوائی که 31.3 فیصد میشود نوشته شده است و 2132 قلم دوائی که 69.7 فیصد میشود نوشته نشده است. تعداد انتی بیوتیک در نسخه های ذکر شده 601 قلم دوائی بوده که 19.3 فیصد میشود. تعداد انلجریک 334 قلم دوائی بوده که 10.7 فیصد میشود. تعداد زرقیات 456 قلم دوائی بوده که 14.6 فیصد میشود. در 15.5 فیصد نسخه ها نام مریض، امضا داکتر، تاریخ و تشخیص موجود بوده و در 84.5 فیصد نسخه ها حد اقل یکی از این مشخصات موجود نمی باشد. در 68.25 فیصد نسخه ها نام مریض، امضا داکتر، و تاریخ موجود بوده و در 31.75 فیصد نسخه ها حد اقل یکی از این مشخصات موجود نمی باشد.

نتیجه گیری: رهنمود استفاده از دوا در بیشتر از 90 فیصد نسخه ها دریافت نشده است. در نسخه های معاینه خانه های شخصی خوانا نبودن، تحریر نام تجارتي، مولتی ویتامین بیشتر بوده در حالیکه در نسخه های شفاخانه های شخصی تعدد اقلام دوائی و انتی بیوتیک ها بیشتر بوده است. در نسخه های شفاخانه های دولتی زرقیات بیشتر بوده است.

واژه های کلیدی: نسخه نویسی، تسهیلات صحتی و کابل